

Mestbank zet in op sensibilisering en autocontrole bij mestverwerking om waterkwaliteit te beschermen

23 maart 2026

De Mestbank versterkt haar preventieve aanpak om de waterkwaliteit in Vlaanderen te verbeteren. Met drie nieuwe, overzichtelijke fiches krijgen mestverwerkende bedrijven praktische tips om veelvoorkomende inbreuken en emissies te vermijden.

Mestbank zet in op sensibilisering en autocontrole bij mestverwerking om waterkwaliteit te beschermen

De Mestbank versterkt haar preventieve aanpak om de waterkwaliteit in Vlaanderen te verbeteren. Met drie nieuwe, overzichtelijke fiches krijgen mestverwerkende bedrijven praktische tips om veelvoorkomende inbreuken en emissies te vermijden. De noodzaak voor meer sensibilisering bleek uit eerdere gezamenlijke controles met het Departement Omgeving in de mestverwerkingssector. Ook het autocontrolesysteem dat eind dit jaar verplicht wordt, moet bijdragen aan een verbeterde mestverwerking in Vlaanderen.

Verbetering mogelijk

Het verbeteren van de water-, bodem- en luchtkwaliteit is een gedeelde verantwoordelijkheid binnen de volledige keten. Mestverwerking is een belangrijke schakel in een duurzame landbouw. Mestverwerking maakt immers deel uit van de oplossing om het mestoverschot aan te pakken en maakt het mogelijk om grondstoffen uit de landbouw te hergebruiken.

Gezamenlijke controles van de Mestbank en het Departement Omgeving in het verleden, tonen aan dat er nog verbetermogelijkheden zijn. Het correct onderhouden van een mestverwerkingsinstallatie vraagt de nodige tijd en aandacht en is nodig om emissies naar bodem, lucht en water te voorkomen. Zo is het cruciaal dat de opslag niet te vol zit, dat de debietmeters goed werken, dat poorten en deuren gesloten zijn om emissies te vermijden en dat de luchtwassers naar behoren functioneren.

Problemen voorkomen vóór ze schade veroorzaken

Om mestverwerkers te helpen om herhaling van problemen te voorkomen, ontwikkelde de Mestbank praktische fiches voor de mestverwerkingssector. De fiches bundelen tips om mest correct en veilig te verwerken. De Mestbank bezorgde de fiches

aan alle 157 mestverwerkers in Vlaanderen.

Er is een aparte fiche beschikbaar voor de biologie, compostering en vergisting. Dat zijn de meest gebruikte verwerkingstechnieken. Bij biologieën en vergisters, waar vooral met vloeibare meststromen wordt gewerkt, is het risico op lekken naar grond- en oppervlaktewater groter en is de verplichte debietmeting een belangrijk instrument voor toezicht op de goede werking van de installaties. Bij compostering ligt de aandacht vooral op luchtemissies, die bijvoorbeeld ontstaan wanneer een poort openblijft of de luchtwasser niet goed werkt.

Autocontrolesysteem verplicht tegen eind 2026

Tegen eind 2026 moeten alle mestverwerkers volgens het Mestdecreet beschikken over een autocontrolesysteem. Zo'n systeem vertaalt alle wettelijke verplichtingen (Mestdecreet, VLAREM, vergunningsvoorwaarden, Europese 1069-verordening ...) naar concrete procedures op bedrijfsniveau. Elke mestverwerker legt daarin vast hoe ze hun processen opvolgen om mestverliezen en andere inbreuken te voorkomen. Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) schreef daarvoor in overleg met de VLM een autocontrolelegids

Autocontrolelegids als werkbare basis

Voorzitter van het VCM, Greet Ghekiere: "Tussen 2022 en 2024 begeleidde het VCM jaarlijks vijf mestverwerkingsbedrijven bij de invoering van hun eigen autocontrolesysteem op basis van de autocontrolelegids. Uit de evaluatie blijkt dat de deelnemende bedrijven het systeem als werkbaar en haalbaar ervaren."

Ook de komende maanden ondersteunt het VCM de mestverwerkers bij de invoering van hun autocontrolesysteem. Er staan onder meer webinars, rondetafelgesprekken en een lerend netwerk op de planning. Meer informatie volgt via de VCM-nieuwsbrief.

Mestverwerkingssector klaarstomen voor een duurzame toekomst

Met deze aanpak wil de Mestbank bijdragen aan een toekomstgerichte mestverwerkingssector in Vlaanderen. Door bedrijven te informeren over wettelijke verplichtingen en veelvoorkomende aandachtspunten, kunnen problemen aan de bron worden aangepakt en maken we samen werk van een betere waterkwaliteit.

Meer info:

- [Download de fiches mestverwerking op de VLM-website](#)
- [Klik hier voor een leidraad voor het opstellen van uw eigen autocontrolesysteem](#)

Bron: VLM